

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), OCTOBER 26, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 251

ANGLEŠKE ČETE V AFRIKI SO PRIČELE VELIKO OFENZIVO

Angleži so predrli že dvoje obrambnih črt osišča ter se zdaj pripravljajo za preboj tretje črte.

ANGLEŠKA IN AMERIŠKA ZRAČNA SILA STA ABSOLUTNI VLADARICI ZRAKA

Kot so angleške in zavezniške čete v Egiptu nenadoma v silno ofenzivo, katere namen je, popolnoma uničiti italijanske armade in potji zavezniški invazije preko Italije ali pa preko Balkana.

Angleški in ameriški bombniki so pričeli prvi napadati in osiščati postojanke in kraje, so kmalu dobili popolno kontrolo v zraku, nakar so na celotni črti v napad ane motorizirane čete.

Zavezniška mornarica na Srednjem morju pa je pričela uspešno obstrlejevati Matruh. Zavezniška se je pričela v petek ponoči

Zavezniško ofenzivo je pričel petek ponoči ob srebrnem svetnem svitu angleške osma zračne sile prvi napad na Italijo, v Italiji, kate- zarne bombardirali. Ministrstvo angleške zračne sile je bilo ubitih 48, ranjenih pa 254 oseb.

Italijanska mesta so noč in dan tarča težkih angleških letalskih bomb

Italijanskih mestih leta v zrak tovarne in druga polopja. — Iz vseh napadenih mest poročajo Italijani o ogromni škodi in izgubi človeških življenj.

London, nedelja, 25. oktobra. — Danes se avtentično naznača, da so izvedli bombniki an- tonske zračne sile prvi napad na Italijo, v Italiji, kate- zarne bombardirali. Ministrstvo angleške zračne sile je bilo ubitih 48, ranjenih pa 254 oseb.

Veliko število žrtev Italijani priznavajo, da so povzročile angleške bombe o- gromno škodo v Milanu ter v Monzi in Novari. Samo v Mila- nu je bilo ubitih 48, ranjenih pa 254 oseb.

Iz Rima naznanjajo, da je bilo v prejšnjih poletih v Savoni ubitih 35, ranjenih pa 67 oseb. V prvem bombardiranju Genove pa je bilo ubitih 39, ranjenih pa 190 ljudi.

Na obisku Včeraj so prišli na obisk k sorodnikom in prijateljem Mr. in Mrs. Anthony Jordan ml., in družina, Mr. in Mrs. Frank J. Progar in družina. Obiskali so družine Gorshe in Renko nato pa so se tudi udeležili igre dramskega zbora "Ivan Cankar".

Iz New Mexica pa je prišel na obisk Joe Kern, ki je obiskal družine Kern, Zele, Tomšič in Renko.

Upamo, da so se vsi dobro za- bavali!

Pobiranje asesmenta Tajniča društva Waterloo Grove, št. 110 W. C. sporoča, da bo nocoj pobirala asesment v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Članice, ki še niso plačale asesmenta za tekoči me- sec, so prošene, da istega plača- jo gotovo hocoj.

Poslopja leta v zrak Angleški letalci poročajo, da so v Italiji "letela v

Tukaj čakajo znamenja za ra- cioniranje kave

Clevelandski odbor čaka, kaj bo tozadevno ukreni- la vlada. — V pretresu je več načrtov.

Člani posebnega odbora, ki ga je imenoval župan Frank J. Lausche, zdaj čakajo, kaj bo ukrenila vlada v kaotični situaci- ji, ki jo je ustvarilo pomanjka- nje kave.

Charles A. Otis, predsednik tega odbora, je izjavil, da se bo sestel odbor k svoji seji jutri, ker vlada upanje, da bo dotlej razbistren položaj z ozirom na racioniranje kave.

Poročila naznanjajo, da bo med 15. novembra in 1. de- cembra racionirana kava po vsej Ameriki.

Med raznimi načrti, ki so pri- šli v Clevelandu že na dan, je tudi načrt, da se prične začasno z racioniranjem oziroma odmer- ki kave na predložitev sedanje karte za nakup sladkorja. — Si- cer pa se v vseh krajih dežele želi, da bi se čim prej uvedlo racioniranje kave, da se konča sedanje kaotično stanje, ko čes- to sploh ni mogoče kupiti kave.

Nemški duhovniki, ki pridigujejo čudno blagovest

Argentinski kongresniki tr- dijo, da je severni misi- jonski teritorij torišče nemških duhovnikov, ki delajo propagando za Nemčijo.

BUENOS AIRES, Argentina, 23. oktobra. — Kongresni od- bor, ki preiskuje antiargentin- ske aktivnosti, je danes izjavil da je misijonsko ozemlje ob se- verni meji Argentine prepreče- no z nemškimi župnijami, ki jih vodi najmanj 25 nemških du- hovníkov, ki so aktivni propa- gatorji nacijskih doktrin.

Kongresni odbor je izjavil, da je na tem teritoriju 140 re- ligioznih središč, ki jih uprav- ljajo nemški duhovniki, kate- ri v svojih pridigah kakor tudi v tiskanih publikacijah povelj- čujejo Hitlerja.

Obtožnica dalje trdi, da je stotnik George von Winkelman, nemški konzul v Posadas, prire- dil že ponovno propagandno po- tovanje po deželi, pri čemer se je izdajal za protestantskega duhovnika.

Frater Louis Stass, nemški duhovnik, vpleta v svoje pridige vojno propagando ter je ob neki taki priliki dejal, da bi Nemčija lahko tekem 25 minut uničila Anglijo, če bi se zatekla k vpo- rabi strupenega plina . . .

Lepa igra

Tragedija "Norec", ki jo je dal včeraj dramski zbor "Ivan Cankar", je zelo lepa in pretres- ljiva ter je bila tudi vzorno igra- na. Več o nji — jutri.

Klub Ljubljana

Jutri večer ob 7:30 uri se vr- ši seja kluba Ljubljana. Član- stvo je vabljeno, da se polno- številno udeleži.

Smrtna kosa

Snoči je umrl Nicholas Jula- lia, stanujoč na 394 E. 162 St. Podrobnosti bomo poročali ju- tri!

ODMERKI KAVE SO TU!

Pred zaključkom lista smo doznali, da je Leon Henderson, administrator cen, danes odredil, da se i- ma pričeti z racioniranjem kave po vsej deželi 28. no- vembra popolnoma. Odkerki so odredeni na bazi, da do- be po en funt kave vsakih pet tednov vse osebe, ki so bile 4. in 5. maja, ko so se registrirale za dobavo sladkorja, stare 15 let ali več. To pomeni, da bodo i- mele vse te osebe lahko po eno skodelico kave na dan.

Prodaja kave na drobno pa bo zamrznjena dne 21. novembra popolnoma, to je teden dni pred uvedbo od- merkov, da se bodo lahko trgovci založili s kavo.

Paveličevi ustaši so pobili 1,400 Srbov

V svoji kampanji iztreblje- vanja srbskega naroda na- meravajo ustaši pobiti na- daljnih 10,000 Srbov.

LONDON, 25. oktobra. — Jugoslovanska zamejna vlada naznanja, da je bilo v novem valu terorja, ki je pljusnil pre- ko Hrvatske, ubitih 1,400 Sr- bov, med njimi tudi žene in o- troci.

Eksekucije in poboje so izve- dili v Sremu hrvaški ustaši, to je fašisti "poglavnik" in zlo- činec Pavelič.

Med temi je bilo 1,000 Srbov, med njimi ženske in otroci, ki so bili meseca septembra nasil- no odvedeni iz Vukovara ter sumarično ustreljeni.

Dne 26. in 27. avgusta je bilo ustreljenih v Zemunu, nasproti Beograda, 80 Srbov; 27 v Vu- kovaru, 16 v Sremskem in Kar- lovcu ter 40 v Jarmini. Vsi ti so bili ubiti v represalije za u- boj starih nemških vojakov. Dne 26. septembra je bilo privedenih v Beograd 600 meč, med njimi mnogo bogatih posestnikov, ki so jih tam zaprli kot talce.

Poveljstvo ustašev je ukazalo postreliti 70,000 Srbov v srems- ki pokrajini.

WILLKIE BO GOVORIL

Nocoj ob 10:30 bo govoril po radiu Wendell L. Willkie, ki bo povedal o svojih skušnjah in doživljajih, katere je doživel te- kom svojega nedavnega potova- nja na Srednji vzhod, v Rusijo in Kitajsko.

Nov grob

V Mt. Sinai bolnišnici je u- mrla Frances Markušič, rojena Glavan, p. d. Noželševa, stara 57 let. Stanovala je na 1132 E. 63 St. Doma je bila iz Straho- mera, fara Tomišel, odkoder je prišla v Cleveland pred 35. leti. Tukaj zapuščila žalujočega so- proga Valentina, dve hčeri An- gelo in Frances Sterle, sinove Valentina, Pvt. Rudolpha in Pvt. Williama ter brata Franka Glavan in več drugih sorodni- kov. V stari domovini pa zapu- šča sestro Johanno in brata Ja- koba.

Pokojnica je bila članica dru- štva "Carniola Hive", št. 493 T. M. Pogreb se bo vršil v sre- do zjutraj ob 9:30 uri v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary, iz Zakrajškovega po- grebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalim sorod- nikom pa naše sožalje!

Vojna zadobiva vedno brutal- nejši obraz

V Kanadi so se uprli nem- ški vojni ujetniki, ko so jih hoteli Kanadci vkovati v verige.

OTTAWA, Kanada, 23. okto- bra. — Nemški vojni ujetniki v taborišču v Bowmanville, Ont., so se uprli ter priredili krvave izgrede, ker so jih kanadske vojaške oblasti ukazale vkovati v železje. To se je zgodilo zato, ker so nacisti v Berlinu zagro- zili, da bodo vkovali v železje angleške in ostale zavezniške vojake, ki so jih ujeli pri na- padu na mesto Dieppe. Nemci so namreč navedli iz trte izvitvo vest, da Angleži vklevajo nem- ške vojne ujetnike.

Ko je Hitler to naznanil, so Angleži izjavili, da bodo vjaja- li represalije ter tudi vkovali nemške vojne ujetnike, kar se je zgodilo v omenjenem taborišču v Kanadi. Toda nemški ujetni- ki so napadli kanadske vojake, ki so se morali poslužiti svojih bajonetov in pušk kakor tudi vodne cevi, katero so potisnili skozi streho taborišča ter spu- stili na nacistične mrzel curek, jih med njimi je posrečilo jih nad- vladati.

TO JE ZAVEDNOST!

Včeraj popoldne se je imel vr- šiti v Slovenskem narodnem do- mu na St. Clair Ave. občni zbor Slovenskega ameriškega udru- ženja (Primorske akcije), pa je prišlo tja komaj par ljudi! Ne- katerih sploh niso prišli na o- znanjeni občni zbor, dočim so šli drugi v Slovenski dom na Hol- mes Ave., misleč, da bo zboro- vanje tam. Kakšen je vzrok tej neodpustljivi mlakosti?!

Danes uvidevamo bolj kot kdaj prej, da je vsa naša bodo- ča akcija odvisna od Sloven- skega narodnega kongresa, ki bo moral potem jednot in zvez pridobiti naše ljudi za to prepo- trebno sodelovanje.

Kakor se čuje, je bil občni zbor preložen na nedeljo, 8. no- vembra ter se bo menda vršil v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Fizično pohabljeni za delo

Vodstvo United States Em- ployment urada si prizadeva povečati ugodnosti za uposlitev fizično pohabljenih mož in že- na v vojni industrijah.

S posredovanjem tega urada do sedaj je bilo uposlenih že ne- kaj sto mož in žena, ki so na en ali drugi način pohabljeni, in ki do sedaj niso imeli prilike do- dela.

Clevelandski oddelek tega u- rada vodi poseben department za pohabljenec, katerim skuša pridobiti taka dela, ki jih ti la- hko opravljajo.

Ako kdo izmed naših ljudi išče delo v tovarni za o- brambna dela, se naj javi v go- rji imenovanem uradu, na 1242 West Third St., ali pa se naj zglašil v našem uradu, kjer mu bomo dali karto, s katero se bo javil v omenjenem uradu.

NACISTI UBILI 15 HOLAND- SKIH TALCEV

LONDON, 23. oktobra. — Agencija Aneta poroča, da so dale nemške vojaške oblasti ustreliti 15 talcev v Holandiji. Talce so zaprli v petek ter jih še isti dan ustrelili zaradi sabo- taze.

NA GUADALCANALU SO V TEKU SRDITI IN KRVAVI BOJI

Amerikanci odbili pet japonskih napadov, ki so jih izvedli Japonci z ojačenimi četami.

AMERIŠKI BOMBNIKI UNIČILI V TREH DNEH 80,000 TON JAPONSKIH LADIJ

WASHINGTON, 25. oktobra. — Na Guadalcanalu so se pričeli srditi boji. Ameriški marini in pešci so odbili pet japonskih napadov, toda so- vražniku se je vseeno posrečilo izkrcati nadaljne sveže čete na otoku.

Japonci napadajo s tanki

Japonci so pričeli s svojim napadom v soboto ponoči ter so po težkem artilerijskem ob- streljevanju napadli s tanki a- meriške pozicije. Amerikanci so vzdržali in odbili to noč štiri japonske napade ter uničili pet japonskih tankov in 21 letal.

Letalska sila generala MacAr- thurja pa je pogreznila v Ra- baulu neko japonsko topničar- ko ter silno poškodovala troje tovornih parnikov.

Uničenje 17 japonskih letal

Japonska letala so bila se- streljena iz zraka v petek zju- traj, ko je 16 japonskih bomb- nikov in 20 bojnih letal napadlo ameriško letališče na Guadalca- nalu. Ameriški letalci so sestrel- ilili vsa japonska bojna letala do zadnjega ter en japonski bomb- nik.

Napad na Rabaul

Ameriške letelce trdnjave so tekom tridnevnih napadov na japonsko bazo Rabaul uničile 80,000 ton japonskih ladij. Od vseh treh napadov so se vsi a- meriški bombniki srečno vrnili na svoje baze.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AME- RISKIH SLOVENCEV

Chicago. — Za letošnje sezo- no čikaške opere, katera se od- pre prihodnji mesec, je angaži- rana tudi Zinka Milanov, odlič- na hrvaška sopranistka.

K vojakom

Dne 30. septembra je odšel k vojakom Ben J. Zdesar ml., sin Mr. in Mrs. Ben Zdesar, 16207 Parkgrove Ave. Nahaja se pri Co. 64, Camp Gruber, Oklaho- ma. V Georgiji se nahaja Sgt. Matthew J. Koren, sin Mr. in Mrs. Matt Koren, 21851 Ivan Ave., in sicer je pri zdravniš- kem oddelku, kjer se tudi naha- ja poznani zdravnik Siegel, ki je imel svoj urad v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

Čestitke

Te dni sta praznovala 40. ob- letnico srečnega zakonskega živ- ljenja zavedna in napredna Slo- venca g. Jože Zalokar in njego- va ga. soproga Nežka, ki vodita gostilno na Addison Rd. Ome- njena sta se odlikovala zlasti s svojimi požrtvovalnim in nese- bičnim delovanjem pred enim četrtstoletjem pri ustanjvanju jugoslovanske države, toda — kakor neštetim drugim — je bi- lo tudi njuno plačilo — trpkost in razočaranje. . . Še na mnoga leta!

Dodatno poročilo

Dodatno se nam poroča, da zapuščka pokojni Frank Gole, ki je bil pretekli teden ubit pri avtni nesreči, tri sinove in hčer: Freda, Franka, Williama in Do- rothy.

FRANCIJA POSILJA LETAL- CE PROTI RUSIJI

MADRID, 23. oktobra. — Madridsko časopisje je danes naznanilo, da je odšel iz Spani- je na rusko fronto Nemcem na pomoč že tretji "modri ska- dron" španskega letalstva.

Nemci so včeraj te- kom bojov zavzeli 2 stalingrajski ulici

Pri zavzetju teh dveh ulic so imeli Nemci 3,000 mož izgub. — Okoli Stalingra- da prodirajo Rusi v nem- ške postojanke.

MOSKVA, nedelja, 25. okto- bra.

— Sovjetski polnočni ko- munike naznanja, da so vrgli Nemci včeraj v Stalingradu proti Rusom dvoje svežih pe- hotnih divizij, ojačenih z 80 tanki in mnogimi bombniki, toda Rusi so vrgli v srditih bo- jih na nož napadalce z velikimi izgubami nazaj.

V dvodnevnih bitkah ubitih 10 tisoč Nemcev

Zadnji napad, ki so ga pod- vzeli Nemci s svežimi četami, s katerimi so nadomestili skoraj 10,000 Nemcev, ki so bili pobiti v dvodnevnih bitkah, je bil us- smerjen na tovarniški distrikt v severnem mestnem delu.

Samo v tej četrti je bilo več- raj pobitih nad 1,500 Nemcev in uničenih 17 nemških tankov.

Velike nemške izgube

Najtežje nacijske izgube pa so bile na južnem delu stalig- rajske fronte, kjer je ena sa- ma sovjetska formacija pobila 7,000 Nemcev ter uničila 57 tankov, 100 topov in 26 nem- ških letal. Rusi so dalje zasegli 150 poškodovanih nemških tan- kov, ki jih zdaj vporabljajo kot utrdbe in streliške postojanke.

Vdor Rusov v sovražne posto- janke

Na severozapadnem sektorju stalingrajske fronte so Rusi ob- vladali minsko polje in ograje iz bodeče žice ter vdrli v sovražne postojanke. Tu so Nemci izvedli štiri protinapade, ki pa so bili vsi odbiti, pri čemer so izgubili Nemci 250 mož.

Boji na Kavkazu

Na Kavkazu so Rusi na de- fenzivi tako pri Mozdoku kakor ob Črnem morju, toda doslej so odbili vse nemške napade, in pozicije so ostale neizpremenje- ne.

Nemci zavzeli dvoje ulic

MOSKVA, ponedeljek, 26. ok- tobra. — Izrabljajoč izboljšano vreme, so Nemci obnovili svoj splošen napad v Stalingradu ter zavzeli dvoje ulic, in sicer za ce- no 3,000 mož, kakor naznanja ruski polnočni komunike.

Severnozapadno od Stalin- grada pa so Rusi premagali tr- dovraten nemški odpor ter pri- drli v pozicije na nemškem le- vem boku.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

HITLER SE JE ZAKASNIL

V svojem govoru v Sportpalast-u, dne 30. septembra, je Hitler obljubil nemškemu narodu, da bo Stalingrad padel. "Na to se morete zanesti," je na kratko izjavil. Stalingrad pa je držal mnogo dalje, nego so nacisti mislili, da je mogoče, tako da je ruski odpor resno zmešal vse nemške račune in ovrgel urnik nemške armade. To dejstvo bi bilo moralo že samo po sebi—neglede na pretekla ponesrečena prerokovanja—zadostovati, da napravi Hitlerja bolj previdnega v napovedanju bodočnosti. Da je bil dovelj neumen in kljub temu obljubil Nemcem, da bo Stalingrad vzel, pomeni torej brez dvoma, da je takrat mislil, da topot govori o stvari, ki je zares sigurna.

A vendar je zdaj videti, kakor da bi imeli dogodki zopet enkrat ovreči prepričanje, kateremu je Hitler toliko zaupal. Ne le, da se Stalingrad še vedno brani, zdaj ko je že dva tedna, odkar je Hitler trdil, da bo zagotovo padel, temveč množe se zdaj tudi znaki, da bi Wehrmacht zelo rada izbrisala Stalingrad iz svojih načrtov kot preslabo kupčijo in da bo to morda tudi storila, prav kakor se je to zgodilo pred enim letom pri napadu na Moskvo. Nemške izgube na moštvo in materialu pred Stalingradom so zelo velike. Koncentracija ogromnih sil v stalingradskem sektorju je drugod onemogočila operacije večjega obsega. Končno, kar je tudi važno, ako dvignejo obleganje prepozno, bi se moglo zgoditi, da bi morale velike množine nemških vojakov prenašati rusko zimo v krajih, oddaljenih od središč, katera je lahko braniti. Tako bo morda Hitler prisiljen, da svojo besedo glede Stalingrada, vsaj za letos, zopet prekliče.

NAŠA DOMAČA FRONTA

Naciji nam pravijo, da, četudi bo pomanjkanje hrane v Evropi, vendarle Nemci ne bodo trpeli gladi, marveč bodo dobro jedli. To je jako dvomljivo, jasno pa je, da Hitler namerava sestradati na smrt ljudstva zasedenih dežel — Grke, Poljake, Francoze, Norvežane, Dance, Belgijce in vse druge—ako ne bo, kot je ni danes, zadosti hrane za vse. V mnogih pokrajinah Evrope mnogo tisoč ljudi umira od lakote in boleznai, ki so spojene s slabo prehrano. Nacije prosluli "Novi red" je red ne samo suženjstva, ampak gladi.

Nasproti temu bomo mi tukaj imeli zadosti hrane za vse, zadosti za naše vojake na bojni fronti, zadosti za naše Lend-Lease zavezničke, ki se borijo proti osišču, in za nas ostale, ki smo doma. Mi pošteno delimo vse, kar imamo, tako da bo vsakdo imel svoj delež in enak delež. S tem, da prostovoljno omejimo svojo rabo mesa, pomagamo garantirati, da naša vojna moč—vojaška in civilna—bo kos svojim težkim nalogam, kajti meso je nujno potrebna hrana za vojake in vojne delavce.

Prostovoljna tedenska porcija 2 in pol funtov mesa za vsako osebo ne bo oteževala lahke mesojedce, otroke, invalide in stare ljudi. Za one pa, ki so povprečno vporabljali več kot toliko mesa, to pomenja, da bodo pač jedli v večjih količinah druge vrste hrane, ki imajo isto redilno vrednost kot "rdeče mesnine"—namreč sadje, žitne jedi, suhi fižol, soy fižol, peanut, mleko in sir, perutnine, ribe, jajca in slične jedi.

TAKO GOVORE NEMCI

Nobenega vmešavanja

Nemčija nima namena, da bi vsiljevala komurkoli svojo politično filozofijo. Pripravljena je, brez pridržkov in kadarkoli, spoštovati posebne oblike narodnega življenja v drugih deželah.

(Brinkmann, minister za narodno gospodarstvo, predavanje v nemško-ameriški trgovski zbornici, Berlin 17. 8. 1938.)

* Kupujte vojne bonde! *

Ruska sovjetska vlada odobrava sojenje vojnih zločincev

Besedilo note sovjetske vlade — Dne 15. oktobra ob štirih zjutraj je radio Habarovsk v svoji radio oddaji za Sovjetsko Zvezo, v ruščini, oddal naslednjo izjavo sovjetske vlade o njenem namenu, da postavi pred sodišče vse Hitlerjevece, ki izvajajo teror proti narodom v podjarmljenih ruskih in drugih evropskih deželah.

Sovjetski proglas. — Izjava se glasi: "Izjava sovjetske vlade o odgovornosti hitlerjevskih osvoboditelcev in njihovih pomagačev za zverstva, ki so jih zakrivali v zasedenih evropskih ozemljih."

Koraki izgnanih vlad. — Izredni poslanik in polnomočni minister Čehoslovaške republike g. Zdenek Fierlinger, ter predstavnik francoskega nacionalnega odbora g. Roger Garrand, sta naslovila preko narodnega komisarijata zunanjih zadev predsedniku Sovjeta narodnih komisarjev SSSR, Jožefu V. Stalinu, kolektivno noto vlad Čehoslovaške, Poljske, Jugoslavije, Norveške, Grške, Belgije, Holandske, Luksenburga in francoskega nacionalnega komiteja, ki je vlogo podpisal.

Ta kolektivna nota vsebuje izjavo o kaznovanju zločinov izvršenih za časa vojne, datirano od 13. januarja. V njej je izražena želja, da bi Sovjetska Zveza s svoje strani izdala opomin proti zverstvom, ki jih vrše Hitlerjevi v vseh zasedenih ozemljih.

Sovjetski odgovor. — "Dne 14. oktobra je komisar za zunanje zadeve, V. M. Molotov, po nalogu sovjetske vlade, naslovil gg. Fierlingerju in Garrandu naslednjo deklaracijo:

Predsednik glavnega Sovjeta narodnih komisarjev SSSR, J. V. Stalin, je vzel na znanje poziv predstavnikov dežel, ki so začasno zasedene od hitlerjevskih Nemčije, da bi podal svečano svarilno izjavo proti zverstvom, ki so jih Hitlerjevi izvršili v zasedenih ozemljih. — Predsednik glavnega Sovjeta je dal nalog narodnemu komisarju za znanje zadeve, da dostavi vladam Čehoslovaške, Poljske, Jugoslavije itd. naslednjo izjavo sovjetske vlade:

Nacistična zverstva. — Sovjetska vlada in ves sovjetski narod opazujeta z občutki bratske srčnosti in globoke simpatije, trpljenje in borbo za osvoboditev narodov evropskih ozemelj, ki so zasedene od Hitlerjeve Nemčije. Sramota in ponižujoče trpljenje, katero evropskemu ljudstvu prinaša Hitlerjeva Nemčija, sta našla pri narodih Sovjetske Zveze največje razumevanje, kajti hitlerjevski okupatorji vrše svoje črne zločine v strašnem obsegu tudi v začasno zasedenih sovjetskih krajih. Taki zločini so množestveni umori miroljubnih meščanov, rušenje mest in vasi, sleparjenje, plonitev in uničevanje ljudstva, živinski napadi na žene, otroke in starce, gonja v suženjsko delo stotisocev ljudi.

Ko je sovjetska vlada zbrala podrobnih dodatkov o odgovornosti nemških okupatorjev in njihovih pomagačev, so ti podatki potrdili, da so zločini tlačiteljev zadobili svoj končen izraz in potrjujejo, da gre fašistična vlada s svojimi roparskimi tolpami za ciljem, da zasušijo ljudstva zasedenih dežel, uniči njihovo kulturo in poniža njihovo narodno samozavest. Postavili so si cilj direktnega

telesnega uničenja ogromnega dela prebivalstva v vseh okupiranih ozemljih.

Zedinjeni protifašistični odpor. — Sovjetska vlada pa istočasno zatrjuje, da nemški fašisti niso uspeli, niti s svojimi grožnjami, niti s širjenjem rasnega sovraštva, niti s plenitvami ali lakoto in tudi ne s krvavimi represalijami, da zlomijo voljo evropskih narodov v borbi proti osvoboditelcem in svrhu zopetne obnove neodvisnosti njihovih ozemelj.

Brez strahu in s požrtvovanjem so narodi v deželah pod Hitlerjevim gospodarstvom stopili v ta pravični boj za osvoboditev in ne poznajo usmiljenja za sovražnika, ne sklepajo z njegovimi tolpami nikakršnih kompromisov, uporabljajo vsa mogoča sredstva v boju proti osvajaču in ustvarjajo narodno gerilsko vojno.

Gerilska vojna. — Mnogi bojovníki za čast in svobodo iz narodov, ki so pod Hitlerjevo peto, se ne strašijo nobenih ovir in gledajo le na to, kako bi čimveč škodovali hitlerjevskim osvoboditelcem in nemški vojni mašini. Oni sabotirajo vojne industrije v zasedenih ozemljih in se poslužujejo v tem najrazličnejših sredstev: zastavljajo delo, slabšajo kakovost izdelkov in včasih celo stavkajo in zapuste v masah svoje delo. Poškodujejo opremo potrebno za delo in povzročujejo škodo v tovarnah, električnih centralah in rudnikih. Oni preprečujejo vse nacistične načrte za nabiranje tujih delavcev, ki naj bi služili v nemških vojnih tovarnah, kjer se izdeluje vojna oprema, ki bo uporabljena proti zedinjenim narodom in zaslužjenim ljudstvom Evrope.

Organizirana sabotaža. — Oni se bore proti tlačanju nemških razbojniških imperijalistov in uničujejo zavojevalčeva skladišča hrane in municije. Prekinjajo sovražnikove prometne zveze, trgajo železniške proge, rušijo mostove in kvarijo vagonne, povzročujejo sabotaže na vojnih in trgovskih ladjah, trgajo telefonske in telegrafске žice. S tem dejansko pomagajo zavezniški aviaciji nad ozemljem, ki so pod Hitlerjevim gospodarstvom. Vse odredbe vojnih in civilnih oblasti tlačiteljev so sabotirane, a zločinci, ki organizirajo in izvršujejo Hitlerjeva nasilstva in njegov teror, so kaznovani s smrtjo. Sila njihovega maščevanja pa zadene vse, ki sodelujejo s tlačiteljem.

Jugoslovanski domoljubi. — Največjo škodo prizadevajo sovražniku ona ozemlja, kjer se je vzbudil veliki maščevalni gerilski pokret, podoben onemu, ki vlada v prostornih oblastih sovjetskega ozemlja, katero je Hitler zasedel. Na isto pot oboroženega odpora, so se odlični patrioti podali povsod, a prav posebno v Jugoslaviji.

Upanje na osvoboditev. — Ne dvomno je, da bo uspešni razvoj te slayne osvobodilne borbe v vseh njenih oblikah in izrazih eden izmed najznačilnejših pogojev za končno uničenje vseobčnega sovražnika in da bo pospešil uro maščevanja, ki so jo tako pravično orisali predsedniki narodov, ki so pod Hitlerjevo peto.

Note Sovjetov. — Poročila iz naroda, katera je objavil komisar za zunanje zadeve, V. M. Molotov, so datirane: **Z dne 25. novembra, 1941,** ki opisuje strahotne krutosti nemških oblasti napram sovjetskim vojnim ujetnikom. **Z dne 6. januarja t. l.,** ki pri-

naša vesti o vsesplošnem plenjenju in grabežu prebivalstva, ter o nezastihanih, zares pravljičnih zverstvih, katera izvajajo nemške oblasti v zasedenem sovjetskem ozemlju.

Z dne 27. februarja, t. l., ki govori o strašnih zločinih, krutostih in nasilju nemških fašističnih osvoboditelcev v okupiranih krajih na sovjetskem ozemlju.

V njih je dokazana odgovornost nemškega vojaškega poveljstva za vse te zločine. Te note Sovjetske zveze v diplomatskih odnošajih in dokazujejo, da sovjetska vlada prepušča vso odgovornost za nečloveštva in tolovajstva nemških vojnih sil zločinski Hitlerjevi vladi.

Sovjetska zaobljuba. — Sovjetska vlada je izjavila, da Hitlerjeva vlada in njene tolpe ne bodo utekle odgovornosti in strogi zasluženi kazni za vse nezastihane zločine, zagrešene nad narodi SSSR in drugimi narodi, ki ljubijo svobodo.

Seznam zločinov. — Sovjetska vlada je izjavila tudi, da njeni uradi sestavljajo seznam posameznih slučajev vseh teh zločinov Hitlerjevih roparjev, za katere bo razjarjeni sovjetski narod zahteval — in tudi dobil — pravično poplačilo.

Ruska odločnost. — Sovjetska vlada je vzela na znanje obveščena nanašajoča se na grozne zločine, katere so zagrešili Hitlerjevi po naredbi vlade in vojaško civilne oblasti Nemčije na ozemljih Francije, Čehoslovaške, Poljske, Jugoslavije itd., in je ta seznam predstavnikov navedenih vlad oznanila široki javnosti. Sovjetska vlada na novo izjavlja in spominja na svoj sklep, da morajo zločinska Hitlerjeva vlada in vse njegove tolpe nositi — in da jo bodo tudi zares nosili — zasluženo strogo kazno za zločine, ki so jih zakrivali nad narodi Sovjetske Zveze in nad vsemi narodi, ki ljubijo svobodo, a se nahajajo zdaj pod začasnim gospodarstvom nemške vojske in njenih tolp.

Skupno maščevanje. — Sovjetska vlada odobrava željo, katero ima tudi sama, da se prevede v roko pravice in da se zahteva od zločincev odgovornost za vse navedene zločine ter da se izsilijo izvršitev obsodb kakor to zahteva kolektivna nota poslana sovjetski vladi.

Odobranje stališča Zedinjenih držav. — Sovjetska vlada je pripravljena, da podpira vse mere in predloge, ki so navedeni v tej noti, pod pogojem, da vsi podpisani sodelujejo in drug drugemu izkazujejo vso potrebno pomoč pri predaji in izročitvi sodišču, v svrhu najstrožje kazni, vseh Hitlerjevcev in njihovih tolp, ki so krive organiziranja in izvršitve vseh zločinov na zasedenih ozemljih. Sovjetska vlada je složna z izjavo predsednika Zedinjenih držav, katero je podal v svojem govoru z dne 12. oktobra glede kaznovanja nacističnih voditeljev, ki so odgovorni za neštevilne zločine, to je, da mora biti vsak voditelj razbojniške tolpe in njegovi kruti pomagači imenoma označeni, aretirani in postavljeni pred sodišče v skladu s kriminalnim zakonikom.

Vodje tolovajev. — Imena in zločini Hitlerjeve klike so znani vsemu človeštvu. Njihova imena so: Hitler, Goering, Hess, Goebbels, Himmler, Ribbentrop, Rosenberg in mnogi drugi organizatorji nemških zverstev, ki se nahajajo v vodstvu fašistične Nemčije. Sovjetska vlada se čuti tudi sama odgovornim na isti način, kakor vlada

drugih dežel, ki branijo svojo neodvisnost proti hitlerjevskim tolpom, da je strogo kaznovanje teh že dozdej odkritih načelnikov zločinskega krdela Hitlerjevcev, neposredna dolžnost napram neštevilnim vdovam in sirotam, dragim in najbližjim o njih nedolžnih ljudi, ki so bili na zverski način umorjeni po volji omenjenih zločincev.

Mnogo ali malo spati

Težko je določiti pravilo, ali naj človek spi mnogo ali malo, da si duševno in telesno dobro odpočije. Nekateri ljudje spijo malo, pa si odpočijejo bolje nego oni, ki spijo mnogo. Zanimivo je kako so gledali na spanje veliki možje.

Kralj Friderik Veliki je že kot mladenič poskušal živeti sploh brez spanja. Štiri noči resni spal, potem ga je pa spanec premagal. Pozneje se mu je posrečilo do skrajnosti omejiti spanje. Zadostovalo mu je dnevno 2 do 4 ure spanja. O Napoleonu I. je znano, da mu je v dneh velikih dogodkov zadostovalo večkrat samo pet minut spanja, pa je bil povsem spočit in osvežen. Bil je tudi eden izmed redkih srečnih ljudi, ki lahko zaspe kadar hočejo. Med vojno ni nikoli spal nad štiri ure.

Svoje posebno naziranje o spanju je imel slavni ameriški iznajditelj Edison. On je trdil, da osem do deveturno spanje ni nič drugega, nego ostank iz časov ko ljudje umetne svetlobe sploh še niso spoznali. Takrat v temi niso mogli delati nič drugega, nego spati. Skozi stoletja so se ljudje temu tako privadili, da hodijo še zdaj mnogi ljudje spat, čim se stemni, čeprav je bil pravi povod za to odstranjen že z električno svetlobo. Edison je bil prepričan, da zadostuje človeku dnevno 2 do 3 ure spanja. S tem pa ni bila zadovoljna njegova soproga, ki je silila svojega slavnega moža naj spi vsaj šest ur dnevno.

Bilo je pa tudi mnogo slavnih mož, ki so radi dolgo spali. Med tač moramo prišteti nemškega pesnika Lessinga, ki je zaspal takoj čim je zatisnil oči. Spal je tako trdno, da se mu baje nikoli ni nič sanjalo. Zadnja leta svojega življenja je lahko prespal ves dan in ko se je prebudil, je modroval, da se že veseli noči, ko bo zopet lahko spal.

Iz tega lahko povzamemo pravilo, da naj človek spi toliko, kolikor zahteva njegov organizem. Če zadostuje človeku samo nekaj ur spanja, se mu ni treba bati, da bi organizem pri tem kaj trpel. Spati je treba tako dolgo, da se človek naspi. Enemu zadostuje 1 ura spanja, drugemu pa komaj 8. Gotovo pa je spanje človeku potrebno, saj je zdravo, utrjuje pa tudi duha in telo.

Zanimivosti

Če primerjamo človeka s šimpanzom, vidimo, da sta oba enako težka, toda šimpanz je štirikrat močnejši od človeka.

Če bi ne bilo ptic, ki pokončavajo mrčes in plevel, bi bil svet v desetih letih človeku nedostopen in človeštvo bi moralo izumreti.

Razen velike moči imajo mravlje še eno, posebno lastnost. Pri nekaterih posebnih vrstah mravelj živi kraljica 10 let, samci imajo pa krajše življenje, približno tako kakor troji pri čebelah.

Moderen stroj za izdelovanje električnih žarnic, lahko izdelava dnevno pol milijona žarnic in

napravi približno toliko delovnih kor 500 naphovalcev stekla. Najnižja temperatura v nemernem tečaju znaša 60 stopinj pod ničlo.

Izkušnje so pokazale, da je ženske nižjo temperaturo kor moški. Če primerjamo sko in moškega enake stave postave in teže, ima ženska 10 stopinj nižjo temperaturo kor moški.

Nedavno je bil prvič v zavini Ceylona pokopan v otoku slon po budhističnih skih obredih. Slon je bil kega budhističnega duhovnika. Njegovega pogreba se je žilo pet duhovnikov.

Puščava Sahara v Afriskoraj tako velika, kakor evropska celina.

Samice nekaterih vrst tov zležejo skozi več let, če i in podnevi vsako drugo do po eno jajčece na dan, 30.000.

V Turčiji si ne smejo čiči in podnevi vsako drugo niti učiteljice.

Limonov sok se je upor kot zdravilo proti ustni gže sredi 17. stoletja.

Velika skupna prireditev Jugoslovanskega Čehoslovanskega

Freedom House, znameniti ameriška organizacija, ki pridobila že tolikih zaslug, jimi napor, da seznanijo ameriško javnost z najnejšimi vprašanji, za katere v tej ogromni vsebini vojne reja pod geslom "Agonizna hrabrost", vrsto razstav, rih cilj je, da pokaže Amercem veličino prispevka in posameznih zedinjenih naroda v strašnem boju proti osi.

Prva serija teh razstav svečena Jugoslaviji in Čehoslovajski, katerih usoda je v medsebojni povezanosti, med kakor tudi v dobrem hoslovaško - jugoslovanskem stavu bo uradno odprta nji petek, dne 23. oktobra 3:30 popoldne, v prostorih dom House, 32 East 51st New York City in bo trajala vključno torka, 3. novembra.

Razstava bo otvorjena dio-govora iz Londona kralja tra II. in čehoslovakega stra zunanjih zadev Jana ryka. Za njima bodo govorniki ameriški prijatelji Jugoslov in Čehoslovakov, Geoffrey Leight White in dr. William gar, dočim bosta g. Milan trovič, prej bariton ruske v Parizu in g. Rudolf Firš, čehoslovajski pianist, izvedlo koliko glasbenih komadov.

S kakšnim duhom bo skupna razstava Čehoslov in Jugoslovancev v Freedom House-u, pokaže opomba živnicah, da bodo čehoslov stvar razložili Jugoslovanci, jugoslovanske Čehoslovajci.

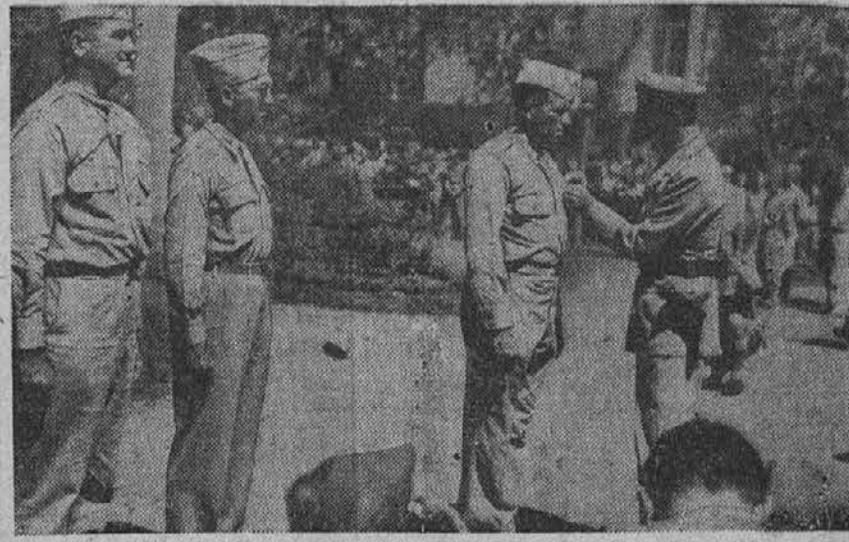
WAR BONDS IN U.S. CITIZENS SERVICE CORPS

ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

prožjem v roki za... boj proti osišču

London, 20. oktobra (AP) — ... kmetje, pristaši dr. Vla... Mačeka, ogorčeni in raz... so začeli aktivno geril... vojno proti četam osišča in... skupinam italijanske... Paveliča.

Angleške odlike ameriškim instruktorjem

Na sliki vidimo angleškega generala Harolda Alexandra, poveljnika na Srednjem vzhodu, ki odlikuje tri ameriške častnike, kateri so delovali kot instruktorji za angleško moštvo v tankih.

posnel iz razgovora z bivšim sarajevskim mešanom, ki je pripel v Turčijo naravnost iz Sarajeva, da je nemško - hrvaška vojska, sestavljena iz nemške motorizirane divizije nastanjene v Sarajevu in ustaških čet, ki imajo svoja oporišča v petih mestih jugozapadne Bosne, izgubila 4.000 mož v teku 5-tedenskih bojev, ki so se odigrali v planini Vitorog in okolici.

Boji so se razvili v drugem tednu septembra v okolici Bugojna. Četniki so napadli to mesto, ki se nahaja 65 milj severozapadno od Sarajeva in porazili ustaški bataljon, ki je štel 500 mož.

Pravi spopadi v Bosni

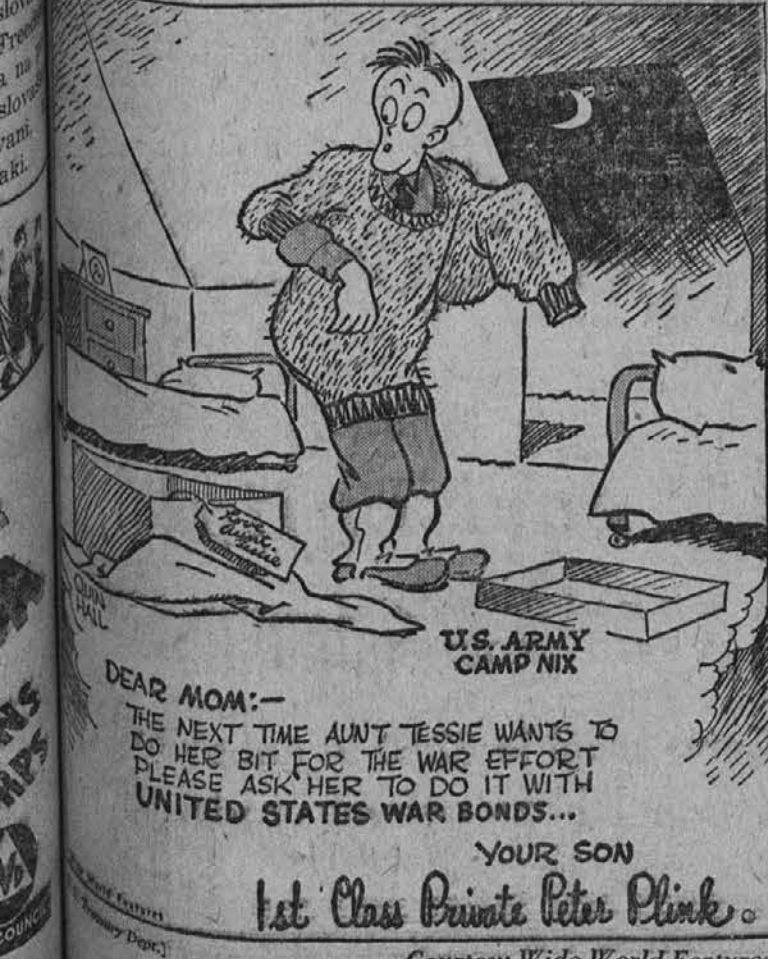
London, 18. oktobra (A.J.) — ... iz Turčije govore o nemških in srbskih bojih v okoličinah Sarajeva. V poteku tamošnjih bojev, sta bili popolnoma uničeni rudarski mesti Kupreš in Zelo važni industrijske naprave. V teh bojih je sovražnika uporabljala in tanke.

Pritožba zaradi fašističnih zverstev v Sloveniji

Pred kratkim smo poročali o protestu treh italijanskih škofov proti fašističnim zločinom v Sloveniji. Prejeli smo o tem podrobnejše poročilo, ki vsebuje nekatere zanimive podatke! New York, 15. oktobra. (International Correspondent Center of Information Pro Deo): Celotno goriški škof, ki je dobro znan, radi svojih patriotičnih govorov v prid zmagi Italije, je začel uvidevati, kako fašisti dejansko izvajajo svojo oblast. Podpisal je na prvem mestu dokument o fašističnih brutalnostih v Sloveniji, katerega sta podpisala tudi tržaški škof - koadjutor in reški škof.

V spremnem pismu, naslovljenem Mussolini-ju, goriški nadškof obtožuje vojsko in fašistično milico, da rušita vasi, streljata celokupno prebivalstvo nedolžnih krajev in morita talce. Poslanica vsebuje seznam posameznih slučajev z imeni in zahteva, da se preda uprava slovenskega ozemlja civilni administraciji, ne pa fašističnim voditeljem. Prepisi pisma in poslanice so bili poslani tudi papežu.

"STRICTLY PRIVATE"

DEAR MOM: THE NEXT TIME AUNT TESSIE WANTS TO DO HER BIT FOR THE WAR EFFORT PLEASE ASK HER TO DO IT WITH UNITED STATES WAR BONDS... YOUR SON 1st Class Private Peter Plink

Društveni KOLEDAR

OCTOBER

- 31. oktobra, sobota. — Plesna veselica Zadruga v Slovenskem društvenem domu, na Recher Ave.
31. oktobra, sobota. — Slovenska ženska zveza št. 41 ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Road.
31. oktobra, sobota. — Društvo sv. Katarine Z. S. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

NOVEMBER

- 1. novembra, nedelja. — Glasbena Matica. — Opera in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
7. novembra, sobota. — Društvo "Clairwoods" št. 40 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
7. novembra, sobota. — Društvo "Vipavski raj", št. 312 S. N. P. J. priredi veselico v Slovenskem domu na Holmes Avenue.
8. novembra, nedelja. — Dramski zbor "Abrašević" — Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
8. novembra, nedelja. — Društvo "Kras", št. 8 S. D. Z., proslava 30-letnice ustanovitve društva v Slovenskem domu na Holmes Ave.
8. novembra, nedelja. — Običajna letna prireditev društva "V boj" št. 53 SNPJ v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.
14. novembra, sobota. — Društvo "Washington" št. 32 Zapadne Slovske Zveze — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
14. novembra, sobota. — Društvo "Slovenec" št. 1, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
15. novembra, nedelja. — Blaue Donau — Koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
15. novembra, nedelja. — Društvo "Cvetiči Noble" št. 450 S. N. P. J. obhaja 20-letnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
15. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor ima prireditev v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
21. novembra, sobota. — Društvo Sv. Anne, št. 4, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. novembra, nedelja. — Slovenski odbor priredi prireditev za Rusko vojno pomoč v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.
26. novembra (Zahvalni dan), četrtek. — Socialistična "Zarja" — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
28. novembra, sobota. — Betsy Ross, A. B. Z. — ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
28. novembra, sobota. — Junior League of S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
29. novembra, nedelja. — Klub Oreški — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.
29. novembra, nedelja. — Clevelandka federacija S. N. P. J. — Proslava 15-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

DECEMBER

- 5. decembra, sobota. — Društvo Svobodni Slovenke, št. 2, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
6. decembra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
6. decembra, nedelja. — Zborovanje Slovenskega kongresa v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
13. decembra, nedelja. — Cankarjeva Ustanova, Spominska obletnica smrti Ivana Cankarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. decembra, nedelja. — Croatian Pioneers CFU. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
19. decembra, sobota. — Društvo "Comrades" No. 566 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
20. decembra, nedelja. — Slovenska Šola Slovenskega narodnega doma — Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
20. decembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor "Škrjančki" priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
26. decembra, sobota. — Društvo "Spartans" S. N. P. J. — Plesna prireditev v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. decembra, nedelja. — American Jugoslav Veterans — prireditev v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.
31. decembra, četrtek. — Silvestrov večer Slovenskega narodnega doma in Kluba družtev Slovenskega narodnega doma v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Avenue.

— 1943 —

JANUARY

- 1. januarja, petek. — The Macabees Red Jackets. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
2. januarja, sobota. — Napredne Slovenke št. 137 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. januarja, sobota. — Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
17. januarja, nedelja. — Proslava 30-letnice društva Glasbenedelavskih Delavcev št. 9. S. D. Z. v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
23. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
29. januarja, petek. — Rooseveltov Dance v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

9. S. D. Z. v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
23. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
29. januarja, petek. — Rooseveltov Dance v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

FEBRUARY

- 6. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17, S. D. Z. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
7. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Abrašević" — predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. februarja, sobota. — Društvo "Ložka dolina" — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. februarja, sobota. — Društvo "Danica" št. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
28. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — Predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Govorice o sporu med nacisti in fašisti

London, 14. oktobra (AP) — Iz Ankare prihajajo vesti o nesoglasjih med Nemčijo in Italijo. Himmlerjev obisk v Rimu in njegov dolgi razgovor z Mussolinijem je najbrže v zvezi z rastjo nezaupanjem Nemčije napram Italiji.

Italijanski neuspehi v boju proti upornikom v ozemlju razkosane Jugoslavije, bi mogli privedi do tega, da Nemčija prevzame oblast v onih delih Slovenije in Hrvaške, ki so bili dozdaj pod italijanskim vplivom. Celotno tem že govore, da bodo Nemci morda zahtevali tudi popolno kontrolo Trsta in njegovega pristanišča. (Trst je pripadal Italiji že po prvi svetovni vojni, po razpadu Avstrije). Strokovnjaki za balkanske zadeve v Londonu so mnenja, da so Nemci te vesti morda sami poslali v svet, da bi čimbolj vplivali na italijansko javnost. Jugoslovanski krogi v Londonu poročajo tudi, da so Nemci pred kratkim podvojili število svojih vojakov na jugoslovanskem ozemlju.

Pristaši v boju s Paveličevimi fašisti

London, 16. oktobra (ONA). — Jugoslovanska vlada je danes izjavila, da so jugoslovanski patrioti v teku meseca septembra vrgli iz tira 46 vlakov na Hrvaškem in 3 v Banatu. Močni upor hrvaškega naroda je izbruhnil s podvojenim silo po preuredbi vlade "Neodvisne Hrvaške", katero so nacisti izsilili s hudim pritiskom. Odstavke so zadele tudi vojaško vodstvo in policijo. Hrvaška vlada utemeljuje te ukrepe s tem, da dosedanja vlada ni bila dovolj energična, da bi uspešno skrbelo za javni red in mir.

Jugoslovanska vlada v Londonu poroča, da je Ivan Perner, znani narodni poslanec Hrvaške kmečke stranke (o katerem so pred kratkim trdili, da je bil interniran), zbral okoli 4.000 obojazenih kmetov in da zdaj z njimi drži Zagorje. Število teh upornikov dnevno narašča. Do sedaj so odbili že več ustaških napadov na osvobojeno ozemlje.

Osišču je sicer uspelo, vpostaviti promet na železniški progi Zagreb - Beograd, ki je bil že ponovno prekinjen, toda nemške čete morajo stražiti vso progo, od začetka do konca, in so morale zgraditi vzdolž proge gnezda strojnih pušk, tako nameščena, da s svojim ognjem sčitijo dalje predele proge.

Vpliv dr. Vladimira Mačeka, načelnika Hrv. kmečke stranke, stalno narašča, ker je razvoj dogodkov pokazal, da se ni zmotil, ko je odbil vse nacistične ponudbe za sodelovanje z nacisti.

Dozdaj še ni nobenih podrobnosti o tem, kako se je začel in razvijal ta organizirani odpor proti Paveličevi vladi, a vse kaže, da je položaj resen. Zadnje vesti iz Balkana že govore o nemirih. Nemški radio je poročal večeraj, da je nova Paveličeva vlada prisegla zvestobo in se zadelala, da bo vladala "po ustaških principih."

Nemški tehnik na Hrvaškem, Neue Ordnung, poroča, da so bili gerilski bojniki v gozdovih Kozare planine izvrstno organizirani, da so izdelovali sami svojo municijo in da so imeli celo svoj lasten časopis.

Nemci se maščujejo nad civilistom

New York, 20. oktobra (NYT). — Nemci nastopajo napram bosanskim kmetom v okolici Kupreša s strahovitim terorjem, da bi se maščevali za uničenje železnega rudnika v Kuprešu in porušenje plavžev. Ravno tako ravna Nemci s prebivalstvom tudi v drugih krajih, kjer divjajo boji. Ustaški oddelki pod vodstvom nemških SS-častnikov obešajo in streljajo vse kmete, ki so osumljeni direktne ali indirektno udeležbe v bojih in nedolžnih gerilskih napadov na Kupreš.

Mali oglasi

Boring Mill delavci
Izkušeni na velikih "horizontal" in "vertical" strojih

Operatorji velikih strugalnikov
Slab-Miller delavci
Flat scrapers
Bench Assemblers
NA STROJNEM ORODJU
Hooker-on

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Išče se
izkušeno prodajalko za modno trgovino. Stalno delo in dobra plača. — Vpraša se na 8315 Superior Ave., GA. 2021.

Stanovanje se odda
Odda se stanovanje s tremi sobami za dve odrasli osebi. — Vse udobnosti. — Vpraša se na 16420 Arcade Ave.

V NAJEM
se odda stanovanje s 5 sobami, "fire-place", "china cabinet" in fornez. — Najemnina je samo \$30. — Nahaja se na East 102 St., severno od St. Clair Ave. Vpraša se pri Joseph Globokar 986 East 74th St. Henderson 8607

G-NASHING the AXIS BUY WAR BONDS AND STAMPS
Buy your stamps a dime at a time, Or a quarter, or even a dollar, Whichever you do won't hurt this rhyme, Hitler's the one, who'll holler.
Illustration by Gib Crockett. BUY WAR BONDS AND STAMPS U. S. Treasury Department.

Acid Indigestion
Relieved in 5 minutes or double your money back
When acids stomach acid causes painful, sufficient the gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the (antacid) medicine known as Peppermint. No, however, Buy one bottle, either in a 10¢ or 25¢ size, or money back on return of bottle K. W. 25¢ at all drug stores.

NEW! "BACTERIOSTATIC" FEMINE HYGIENE
now finding great favor among women...
Many doctors recommend regular use of douches as a precautionary measure for women who want to be clean, dainty—for women troubled by offending odor or discharge. Some products may be harmful to delicate tissues. But not Lydia E. Pinkham's Sanative Wash! Pinkham's Sanative Wash is gaining great favor among women because it's NOT a harmful germicide. Instead—it's a mighty effective "bacteriostatic" (the modern trend). It not only discourages bacterial growth and infection but thoroughly cleanses and deodorizes. Very soothing—relieves minor irritations and discharge and has a tonic effect on delicate membranes. Inexpensive! Get your bottle of Lydia Pinkham's Sanative Wash today. All druggists.

YOU WOMEN WHO SUFFER FROM HOT FLASHES
during 38 to 52 Years of Age!
If you—like so many women between the ages of 38 and 52—suffer from hot flashes, weak, dizzy, nervous feelings, distress of "irregularities", are blue at times—due to the functional middle age period in a woman's life—start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It's the best known medicine you can buy that's made especially for women.
Pinkham's Compound is famous to relieve such distress. Taken regularly—it helps build up resistance against such symptoms, it also is a fine stomachic tonic! Thousands upon thousands of women—rich and poor alike—have reported benefits. Also beneficial for younger women to help relieve distress of monthly functional disturbances. Follow label directions. Worth trying!

SLIKE IZ REVOLUCIJE

Poslovenil Anton Melik
Ruski spisal M. Arcibašev

Tedaj je Anisimov pogledal na svojega sosedu, kateremu je veljalo vprašanje, in ga spoznal. To je bil ravno isti krivonos, kakor z nečim hipnotizirani človek, ki je streljal na vojake z barikade zraven Anisimova.

"Z orožjem so ga ujeli, vaše blagorodje!" je rekel mirno nekdo izmed vojakov.

"A... Ustreliti ga!" je spregovoril polkovnik razločno in mirno.

Anisimov je razumel to besedo, ni pa razumel njenega odločilnega, zlasti ta trenutek groznega pomena. Očividno tudi krivonosni človek ni razumel, kajti niti zganil se ni z mesta, niti ni kriknil, sploh z ničemer ne izrazil, svojega strahu. Dva vojaka z enakima, temnima obrazoma sta ga prišla za roke in ga odvedla. Krivonosni se je še okrenil, kakor da hoče reči nekaj, toda molčal je in ravno tako mirno in nepremično obstal tam, kamor so ga postavili, nekoliko korakov proč.

"Kdo?" je vprašal zopet visoki častnik.

Vprašanje je bilo namerjano na Anisimova, toda odgovoril ni on, temveč majhen tenek človek z raztrganem površniku in kučmi.

"Iz Kostjukovske tovarne... strugar Feduljev..." je spregovoril ta hlastno, se hitro nagnil naprej ter se pričel ves gibati. Spodnja čeljust se mu je čudno premikala.

"Je tudi streljal, vaše blagorodje..." je povedal zopet isti vojak z nekako plašnim, brezupnim glasom.

In zopet je spregovoril polkovnik razločno in kratko isto nerazumljivo besedo.

Nejasna in nenavadna misel je šinila Anisimovu skozi možgane. Obraz mu je počasi pobledel; napravil je krčevito kretnjo, kakor bi se hotel oddaljiti nazaj med vrste vojakov. A nekdo ga je takoj zgrabil od zad za roke.

"Ti?" se je hitro okrenil k njemu visoki polkovnik, ki je bil zapazil njegovo kretnjo.

Anisimov je molčal in pritiskal s hrbtom na roke, ko so ga držale od zad.

"No-no-no!" je rekel polkovnik z nasmeškom in dvignil brado.

"To je načelnik postaje," je pojasnil debeli poročnik in nameril svoje sveteče se oko Anisimovu naravno v obraz.

"Da, jaz sem načelnik te postaje..." je hlastno odgovoril Anisimov, kakor da ga je nekdo dregnil, ter se nasmešnil krivo, udano-proseče, ne odvrnivši pogleda s tega samevajčega, kakor okrvavljenega očesa.

"A-a!... Ze-elo me veseli, da se seznaniva!" je zategnil polkovnik in izkrivil polovico ustnic. "Torej vi ste v resnici — načelnik te postaje?... Lejte no... No, nič nas ne zadržuje, da bi se ne pogovorili natančneje, gospod... izvolite povedati, kako je vaše rodbinsko ime?"

"Anisimov..." je odgovoril Anisimov zamolklo.

"Aha... zelo prijetno kljub vsemu..." je zategnil polkovnik, nagnivši glavo na stran; v njegovem glasu je bilo nekaj rezkega, ostrega in prekanjenega.

"Do jutra pod stražo!..." je zapovedal nenadoma zelo glasno in se okrenil od Anisimova.

"Vaše blagorodje, a kako z menoj?" je vprašal z negotovim glasom rokodelski pomočnik in iztegnil vrat.

Polkovnik je pogledal nanj čez ramo.

"A s teboj, dragi prijatelj? Ustrelijo te..." je odgovoril, a ne tukaj, vidno se naslajajoč na vtisu svojih besedi.

"Vaše blagorodje!" je vzkliknil rokodelc ves drgetajoč.

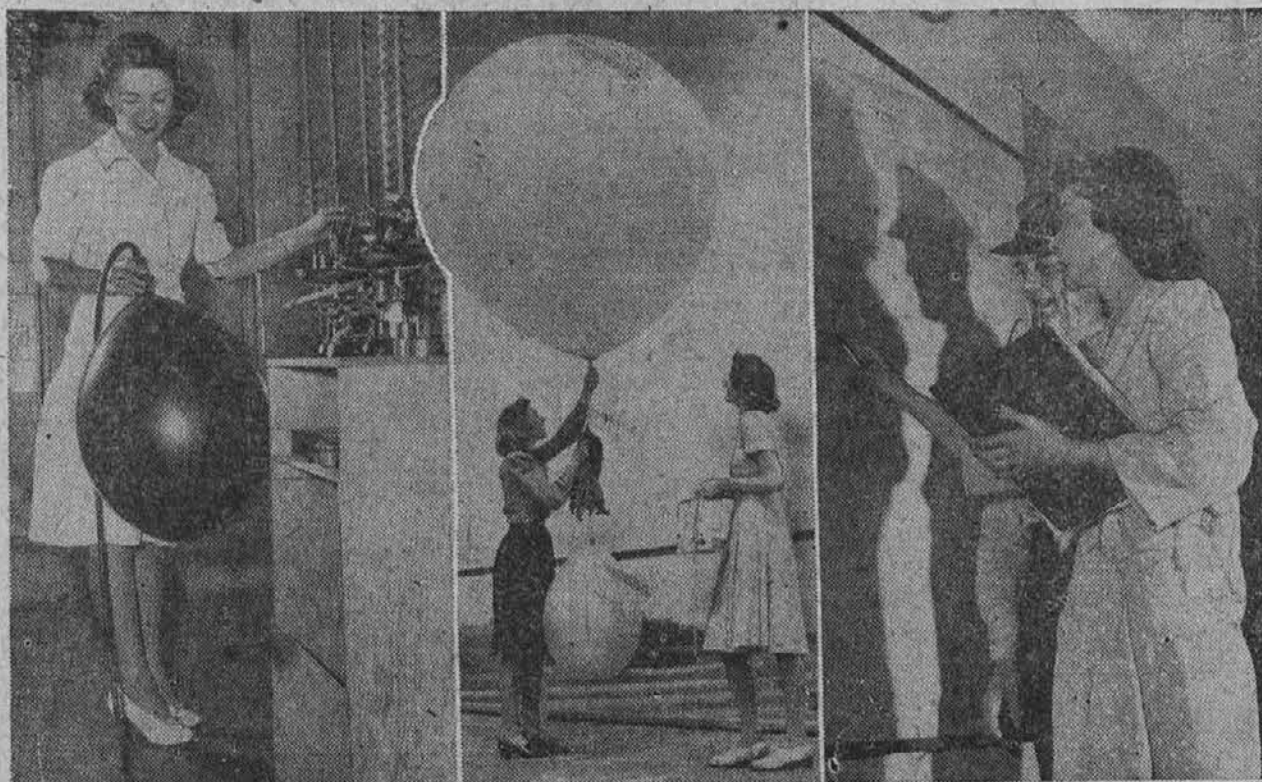
Osuplo, nenavadno gibanje je objelo celo gručo vojakov na ta krik. Nekdo je naporno in napeto zadihal tik nad ušesom Anisimova.

"Tiše tam!" je kriknil debeli častnik s svetečimi se očmi, dvignivši glavo. In vse je utihnilo tako, kakor da tu ni živih ljudi, temveč jedna sama plašna, pokorna žival.

"Pelji ga!" je zapovedal polkovnik in odločno pokimal z glavo proti oni strani, kjer je bilo polje.

Z isto mučno, ostro radovednostjo, s katero je v mladosti gledal, ko so klali kokoši, se je Anisimov vsesal z očmi v osvet-

Preiskovanje ozračje in ugotavljanje vremena

Na gornji sliki vidimo ženske z baloni, ki jih spuščajo v zrak ter z njihovo pomočjo in seveda tudi še z drugimi pripravami ugotavljajo vreme na letališču v Washingtonu.

Ameriški tank "General Sherman"

Na sliki vidimo ameriški tank "General Sherman," ki je pravkar zavozil v reko. Top, strojnica in vojak bodo ostali suhi, toda druga pesem bo menda z voznikom tanka.

ljeno polovico bledéga obraza rokodelčevega s široko razprtimi očmi. Pričakoval je, da plane ta človek ta hip pokoncu se prične trgati in izvijati, kakor so se trgale kokoši iz rok, ki so jih klali, ter zakriči, in vse to da bo brezprimerno grozno; toda rokodelc je stal molče in samo izgibal in prigibal odmaknjeno čeljust. In videlo se je, kako mu je drgetala nevzdružno kakor pod strašnim krčem. Anisimov se je brez misli z očmi zagrizel v to čeljust, in vsi so gledali vanjo; z vsakim njenim vzgibom je rasla in se jačila občna, napeta groza.

"A ti, kdo si?" je nenadoma glasno in razločno spregovoril v dalji krivonosni človek. "Pes, mrhovina... svoje biješ, podlež... mater svojo..."

"Ka-aj! Molči!" je zakričal polkovnik rezko in zvoneče, zgrabil krvečito za revolver in stopil dva koraka proti njemu.

"Ti sam molči!... Čemu bi jaz molčal, ko grem v smrt, te-pee!" je zagrmel krivonosni človek. "Da bi vas... Judež, pes prokleti!... Ti misliš, da se te bojim?... Na, bij!... Le bij, mrhovina, bij!..."

S slabim vzkrikom se je prijel Anisimov z obema rokama za obraz in zaprl oči.

Drug za drugim sta počela dva strela. Nekdo je vzkriknil, in mahoma so se vsi zagnječili, zganili. Temni obrisi vojakov so hipoma zagradili mesto pred Anisimovim, zgrabil ga pod podzduho in ga naglo potisnili proč.

In vse to je stalo zdaj Anisimovu pred očmi v motnem mraku mrzle sobe.

Zdaj je že vedel, da bodo jutri zjutraj, čez nekaj ur, ustrelili tudi njega.

"Jutri ustrelje mene!" je mislil Anisimov in strmel z ostrimi blestečimi očmi v mrzli mrak. "Jutri ustrelje mene."

To ni bila misel, zato ker se ni dalo misliti o tem, da pride-

katerih nikoli v življenju ni videl ni, in ga ubijejo, njega, trpečega, živega človeka, kakor starega, garjavega psa. To je bilo samo nekakšno težko, mrzlo stiskanje in davljenje v možganih, kakršno čuti morda človek, ki ni veroval v nadnaravnost, ob prikazni strašne, nerazložljive pošasti.

Anisimovu se je včasih zahotelo, da bi zmignil z rameni in se nasmešnil ti zabavni šali; mesto tega pa se mu je obraz v temi skrivil in spačil divje in bolho ter dobil izraz zlovesče, izkažane maske zglaznelega.

Zavil se je v površnik kakor v bolniško haljo, ter pričel hoditi s kratkimi, neumerjenimi koraki po sobi, tenek in dolg kakor prikazen, ogiba se previdno v temi pohištva in trudeč se, da ne bi povzročal šuma. Nenavadno je bilo to, da ta njegova previdnost nikakor ni izhajala iz strahu: Anisimov je le strastno želel, da bi ga nihče ne zadrževal misliti "o tistem."

Zdelo se mu je, ako premisli vse mirno in točno do konca, tedaj se vse to spremeni, — on bo razumel vse in tedaj se tudi vse izkaže kot zelo jednostavno, preprosto in dobro. In mislil je, mislil, mislil... Na njegovem obrazu se je pokazal izmučen izraz, kakor da so se vse misli napete preko moči, — toda vse zastoj. Včasih je za hip nekako vznikla jarka, rešilna misel, toda nekje zelo globoko in nejasno. Anisimov se je mučil z nadnaravnim naporom, da bi jo priklical na površje in ji dal vsebino in jedro v besedah. Misel se je jačila, dvigala se, se razvijala in približevala kaki besedi. Postajalo je lažji, v glavi se je svetilo, in oči so izgubljale napeti izraz. Anisimov se je ustavljal, da bi dosegel in obdržal glavno, najvažnejše, grabil je v mislih in govoril v domnevanju, da govori ravno to, kar je potrebno: "Jutri me

Invazija Japonske

"Samo z zračno silo se ne bo moglo premagati Japonske," pravi dr. Charles O. Van der Plas, bivši govornik Vzhodne Jave. "Japonsko je treba premagati z armado, ki bo vdira v deželo."

Admiral J. H. Towers

Admiral John H. Towers je bil imenovan za načelnika zračne sile pacifične mornarice.

jo čez nekaj kratkih ur ljudje, ustrelje!..." In tedaj se je nenadoma vse znova zmedlo, misel se je hipoma in brez sledu stopila v možganih, in na senčih je izstopil lepljivi pot; mrzla meglena praznosta je napolnila dušo, podobna temu, kakor da ga je nepričakovano vsega zagrnila nekakšna mrzla para z gostim oblakom. In Anisimov je prišel zopet hoditi z drobnimi koraki hitro in previdno iz kota v kot in napenjati svoje utrujene, razgrete možgane.

Nenadoma mu je prišlo v misli znano mesto za postajo v jarku, kjer je zložen kup starih, počrnelih tračnic in leži sneg v okroglih vzbočenih kupih, bel in čist, še nedotaknjen od nog. Kupa tračnic zdaj ni bilo več; Anisimov je vedel, da so jih razvlekli na barikade po njegovem povelju, toda mesto se mu je še vedno predstavljalo tako: ograja vrta, črn kup začrnelih tračnic, a dalje tja — belo, svobodno polje, od koder se vidijo rdeče hišice postaje, kakor igrače, in ponosni, pisa-

Vaje avstralskih vojakov

Na sliki vidimo avstralskega vojaka, ki se mora dobiti do vrha, da je kos japonskim vojničevim zvižočam in japonski letalci. Vojak na gornji sliki pleza preko 15 čevljev visokega ploščata

ni vlaki, bežeči po brezkončni, ravni stalni poti z belimi vodniki, lokomotivami. In ravno tam na snegu, z glavo proti tračnicam, tam bo ležal on, Anisimov, mrtev, a ne navadno mrtev, "ustreljen." Glava in prsi bodo prevrtane od krogelj; posinele roke bodo okostenele, kakor skrčene perutičice zaklane kokoši; a kolena z ostrimi koti bodo molela iz tal.

Mrzlo bo; on bo ves oledenel in postal trd, kakor poleno, z mrzlimi, kalnimi, izbuljenimi očmi in usti, napoljenimi s snegom in rdečim ledom. Ali takrat že ne bo čutil ničesar, ničesar zaznaval in videl, in ne bo videl niti svojega trupla.

"Kako je to grozno... kako je to krožno..." je pomislil Anisimov in nezno notranja tesnoba in boleť se mu je vse-sala v srce in mu trgala dušo. Zahotelo se mu je, da bi zaječal s tenkim žalostnim krikom.

Vsenaokrog je bilo tiho in samo prasketanje gorečega lesovja je poredkoma zaječalo in zdrsnilo mimo okna.

Vse hitreje in hitreje je korakal Anisimov iz kota v kot in se zavijal v površnik, kakor v bolniški plašč, ter pričel misliti na preteklost. Spočetka sam ni mogel razumeti, zakaj se ravno njemu hoče misliti na preteklost; toda pojavilo se je in se krepilo spominjanje na prežito in zdaj mahoma nepričakovano, toda nepreklicno se končujoče življenje. In pričel je živeti v mislih svoje dni od početka do

konca in skrbno iskati nekaj takega, karkoli, imelo zvezo s tem, kar se zgodi jutri.

Priklicana iz sive megle zabljenja, se je pričela kati mimo njega dolga dni, let, srečanj, dejanj, položaj in skrbi. Življenje, vstalo pred njim turom, do, in se vlekle mimo, jednolično sivi pas, brez ka in konca. Včasih se zdelo, da se je pričelo v njegovim rojstvom, in da vse njegovo trpljenje, lezno, ponižanja in skrbi, nadaljevanje brezštevilnih, in stisk, ki gredo same iz časa. Kakor da je bila končna pot iz večnosti, na katero je stopil iz žene, nekje neizmerno daleč začetka, zato da bi čez mučičih trenutkov odšel ravno tako daleč od konca, kor da je slučajna semena no spolzela čez rob ceste. (Dalje priložnost)

"We cannot have all we want if our soldiers and sailors don't have all they need."
— Franklin D. Roosevelt

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo lahko v našem uradu.

U. S. Treasury Department

—Courtesy N. Y. DAILY MIRROR